

Workshops præsentationer 1. del 13 – 14

Lokale A200 Tovholder: Lisbeth Lunde Frederiksen, VIA

Tid	Emne/abstract
13- 13.30	<p>EU, medborgerskab og demokratisk dannelse – en professionscirkel i samfundsfag til udvikling af EU-undervisning i skolen <i>Karen Marie Hedegaard og Carsten Linding Jakobsen (Lektorer ved Læreruddannelsen i Aarhus VIA)</i></p> <p>Formålet med projektet er at dels at udvikle og forbedre undervisningen i EU som indhold og dimension i samfundsfag i skolen, og dels at videreudvikle professionscirklen som en vej til samarbejde om udvikling af viden og praksis i læreruddannelsen og i skolen. Med inspiration både fra aktionsforskningstraditionen og fra forskningscirkler kendt fra universitetet i Malmö, er projektet organiseret som en professionscirkel i form af et samarbejde mellem to hold lærerstuderende med samfundsfag som linjefag, undervisere ved Læreruddannelsen i samfundsfag og almen didaktik, og interesserede lærere med samfundsfag i skolen.</p> <p>Hvilke muligheder og barrierer oplever elever og lærere for undervisningen i EU som indhold og dimension i samfundsfag? Hvordan kan man undgå at EU-undervisning blot bliver kundskabstung "institutionslære"? Hvordan kan man skabe forståelse hos eleverne for begreber som "suverænitæt" og "interdependens"? Hvilke temaer og problemstillinger vil kunne opleves som relevante og vedkommende for eleverne i relation til deres hverdagsliv, samtidig med at de fremmer elevernes kritiske bevidsthed som samfundsborgere? Kan man tænke i det eksemplariske princip og bruge cases fra det virkelige liv?</p> <p>Det er nogle af de spørgsmål, som studerende og lærere i skolen efter fælles diskussioner har stillet sig som udgangspunkt professionscirkelns arbejde, og som danner afsæt for undersøgelse og udvikling på praktikskolerne. Erfaringer fra tidligere undersøgelser viser, at mange lærere finder det komplekst og vanskeligt at undervise i EU (Wall 2011), og at elevernes viden om EU er mangelfuld, selv om danske elever opnår det bedste resultat i sammenligning med andre lande (Bruun, 2010). Vores projekt er organiseret således at studerende og undervisere gennemfører en kvantitativ og kvalitativ undersøgelse på de studerendes praktikskoler, hvorefter resultaterne præsenteres for lærerne i professionscirklen. På den baggrund arbejder både studerende i praktik og lærere i skolen med initiativer til udvikling af praksis i skolen.</p>
13.30 - 14	<p>Kooperativ analyse af praktikvideo til bachelorprojektet – muligheder og udfordringer <i>Birgitte Lund Nielsen (Docent VIA)</i></p> <p>En case-studie af en gruppe lærerstuderende, der anvendte praktikvideo som empiri i bacheloropgaven, illustrerer nogle muligheder og udfordringer ift. forskningsbaseret læreruddannelse og</p>

	<p>kompetenceevaluering.</p> <p>De lærerstuderendes fortolkning af erfaring og konstruktion af forståelse (meaning-making) er undersøgt baseret på gentagne interviews og analyse af deres dialog (Nielsen, 2014). Resultaterne illustrerede, at den strukturerede kooperative analyse støttede de lærerstuderendes nuancerede refleksion, set som reorganisering og rekonstruering af praksiserfaring (Oner & Adadan, 2011). Deres refleksioner, medieret af gentagne observationer af videosekvenser, havde didalogisk karakter (Hatton og Smith, 1995): de afprøvede hver især og i fællesskab forskellige måder at fortolke en professionel situation. De lærerstuderende fremhævede både de nye ting de fik øje på via medstuderendes observationer og udbytte fra den faciliterede og strukturerede analyse. Desuden fremhævede de positivt, at den finkornede analyse af praksiserfaringer blev startstedet for teoretisk forståelse, ikke omvendt, som det iflg. disse studerende oftest er tilfældet i læreruddannelsen: at eksempler i praksis bruges til illustration af givne teorier. Der er indikationer på, at de studerende gennem videoanalysen udviklede "kompetence til at fortolke handlemuligheder i en given professionel situation" (professionel læring: Edwards, 2001). De fremhævede dog i højere grad udbytte, der handlede om at lave en god bacheloropgave, end hvordan de kunne "ændre deres undervisning som konsekvens af dette" (professionel læring fortsat: Edwards, 2002). Yderligere analyse, med inddragelse af bacheloropgaverne, udbyggede forståelsen af, at de lærerstuderende kom til at agere i parallelle verdener, hvor behovet for at klare sig godt til bacheloreksamen dominerede over behovet for at fastholde et handlingsrettet fokus på klasserumspraksis.</p> <p>Referencer</p> <p>Edwards, A. (2001). Researching Pedagogy: A Sociocultural Agenda. <i>Pedagogy, Culture and Society</i> 9(2), 161-186.</p> <p>Hatton, N. & Smith, D (1995). Reflection in Teacher Education: Towards Definition and Implementation. <i>Teaching & Teacher Education</i> 11 (1), 33-49.</p> <p>Nielsen, B.L. (2014). Pre-service teachers' meaning-making when collaboratively analyzing video from school practice for the bachelor project at college. <i>European Journal of Teacher Education</i> http://dx.doi.org/10.1080/02619768.2014.983066</p> <p>Oner, D. & Adadan, E. (2011). Use of Web-based Portfolios as Tools for Reflection in Preservice Teacher Education. <i>Journal of Teacher Education</i> 62(5), 477-492.</p>

Lokale A210 Tovholder: Mette Tønnesen, UCC

Tid	Emne/abstract
13- 13.30	<p>Kroppens betydning for lederskab af differentieret undervisning i inkluderende læringsmiljøer</p> <p>Mathias Sune Berg (masb@ucc.dk)</p> <p>Ledelse af differentieret undervisning i den inkluderende folkeskole</p>

	<p>fremstår som en udfordrende opgave. Under præsentationen vil jeg argumentere for, at det stiller store krav til læreres socialpædagogiske kompetence, autoritetsforhandling og kommunikationsevne og at disse grundlæggende er kropsligt forankrede kompetencer.</p> <p>Præsentationen er blevet til som en del af forskningsprojektet 'Differentiering i skolens praksis – et forskningsprojekt om undervisningsdifferentiering'. Projektet er forankret i satsningen Lærereksptise i forskningsprogrammet Didaktik og Læringsrum under UCC's forsknings- og udviklingsafdeling. Nærværende problemstilling vil blive yderligere undersøgt i forbindelse med et Ph.d.-projekt støttet af Ph.d.-rådet for uddannelsesforskning startende 1.februar 2015.</p> <p>Baggrund</p> <p>Den nye folkeskolereform¹ har to overordnede målsætninger 1) et fagligt løft af folkeskolen generelt og 2) øget inklusion af 'elever med særlige behov i almenundervisningen'². Det er samtidig anført, at der i folkeskolen er et problem med uro og manglende lederskab mange steder. Det har blandt andet medført realiseringen af kommissoriet "Ro og klasseledelse"³. I EVA-rapporten(EVA 2013) peger lærere på, at differentiering af undervisningen er uforenelig med den måde, skolen og undervisningen er organiseret på i dag. Samtidig peger ny dansk forskning på, at vi i folkeskolen har skabt en ond cirkel, hvor urolige elever og elever med diagnoser bliver mødt med en voksende mængde stive regler og systemer, som igen skaber flere børn, der ikke passer ind i de stive rammer og krav om ro og disciplin (Kristensen 2013). Det antages derfor, at en del af folkeskolens udfordringer handler om manglende lederskabskompetencer.</p> <p>Børn sanser og læser kroppens sprog. De udtrykker sig gennem kroppen før de taler – og længe før de lærer at tale. Også lærerens lederskab og personlige professionalitet udtrykkes kropsligt og har derfor stor betydning i den tillidsfulde lærer-elevrelation(Van Manen 2002; Andersen Kjær 2012; Winther 2012). Ph.d.-projektet vil på den baggrund undersøge;</p> <p><i>Hvordan et øget fokus på kroppens sprog medvirker til udvikling af lærerens lederskab og socialpædagogiske kompetence og dermed understøtte arbejdet med differentieret undervisning i inkluderende læringsmiljøer?</i></p> <p>Metode</p> <p>Projektets metodologiske forankring er inspireret af aktionsforskningstraditionen, med et praksisnært og praksisudviklende perspektiv hvor der, parallelt med et teori- og metodeudviklende fokus, søges udvikling af lærernes konkrete handlemuligheder. Projektet er desuden metodisk funderet i et narrativt og fænomenologisk-hermeneutisk perspektiv som kobler oplevelse, embodiment og sprog.</p> <p>¹ uvm.dk/lovændring ² uvm.dk/lovændring ³ uvm.dk/Kommissorium-klasseledelse</p>
<p>13.30 - 14</p>	<p>Differentiering i kulturanalytisk perspektiv <i>Martha Mottelson og Christina Jørgensen, Forsknings- og Udviklingsafdelingen UCC</i></p> <p>Vores oplæg til workshoppen vil dels præsentere et delprojekt i paraplyprojektet Differentiering i skolens praksis, som gennemføres i satsningen 'Lærereksptise' i programmet Didaktik og Læringsrum i</p>

FoU/UCC, dels diskutere hvordan forskning, som bedrives i professionshøjskolerne kan blive relevant for udviklingen af lærerprofessionel praksis.

Et hverdagslivsstudie af differentiering i skolen

I dette forår afsluttes første fase i delprojektet 'Differentiering i kulturalanalytisk perspektiv'. Første fase har bestået i et feltarbejde i en 5. klasse på en skole i Københavnsområdet. Formålet med projektet har været at skabe viden om de vilkår hvorunder lærerens differentieringspraksis tager form, og om de konsekvenser lærerens differentieringspraksis har for forskellige elever i relation til positionering, identitetskabelse og muligheder for deltagelse.

Projektet tager afsæt i en sociologisk analyse af skolen som samfundsinstitution, hvis hovedopgave er at sikre reproduktionen af såvel eksisterende kulturelle forståelser som fordelinger af magt og ressourcer i bredeste forstand (Bourdieu & Passeron 1970). Denne grundforståelse af skolens opgaver og funktioner kombinerer vi med antropologiske, etnometnologiske og diskursive tilgange til at analysere og forstå hvilke forskelle, som produceres, reproduceres og håndteres i klasserummets kontekst. Således har projektet fokus på den specifikke håndtering af forskelle, som udfolder sig i forlængelse af skolekulturen, og som både ligger som et grundvilkår for lærerens måde at gennemføre sin undervisning på, men som samtidig har konsekvenser for, hvordan forskellige elever tilbydes identitet, position og deltagelsesmuligheder.

Vore foreløbige analyser peger på at læreren har nogle bestemte konkrete forhold i fokus mens de underviser. Det drejer sig blandt andet om klasseledelse og om en orientering mod fælles mål og ensartede fordringer. Ligeledes er anvendelsen af relativt éndimensionale vurderingskriterier udbredt.

Således er lærerens prioriteringer og fokuseringer ikke nødvendigvis med til at understøtte en praksis, som tilgodeser forskellige elevers forskellige behov. I forlængelse af disse iagttagelser stiller vi os spørgsmålet: Hvilke forhold i skolekulturen er med til at understøtte lærerens orientering mod forhold, der tilsyneladende virker kontraproduktive for udviklingen af en undervisningspraksis, der tilbyder differentierede udviklings- lærings- og deltagelsesmuligheder?

Anden fase i delprojektet skal fokusere på, hvad der sker, når den frembragte viden fra fase 1 søges formidlet/delt med lærere i skolen. Hvad stiller praktikere op med de indsigter, vi har oparbejdet? På hvilke måder kan man tale om og beskrive 'nedsivning' af viden? Er det muligt at iagttage den producerede viden som 'omsat' til nye praktikker, og hvad mener praktikere selv om disse spørgsmål. Vi vil præsentere nogle af de overvejelser vi har omkring design af næste fase, ligesom vi vil diskutere dilemmaer og problemstillinger, der opstår, når forskning skal udformes som professionsrelevant.

Lokale A212 Tovholder Jens H Lund VIA

Tid	Emne/abstract
13- 13.30	<p data-bbox="432 304 1337 383">Hvordan ændrer teknologier læreres praksis, og hvad skal lærere lære om teknologi i lærerarbejdet?</p> <p data-bbox="432 387 1241 421"><i>Vibeke Schrøder. Ph.d., programleder Didaktik og Læringsrum</i></p> <p data-bbox="432 454 1286 658">I forskningsprojektet Technucation (2011-2015) har vi undersøgt læreres og sygeplejerskers forståelse af deres hverdag med mange nye teknologier. Vi har brugt denne viden til at afdække kompleksiteten i dette arbejde og ser at teknologierne virker ind på professionsfagligheden, og at teknologierne influerer på de professionelle praksisser som aktive forandringsagenter. Hovedformålet med projektet har været at skabe et læringsredskab, der kan bringe viden om teknologier i professionel praksis ind i professionsuddannelserne. Det er blevet gjort ved at udvikle et begreb om <i>teknologiforståelse i professionerne</i> – en teknologiforståelse, der er anderledes end den teknologiforståelse, der hersker i fx ingeniørfagene. Kort fortalt arbejder vi med teknologier med fokus på de relationer og samspil de indgår i, og ser her teknologier som en kulturkraft, der deltager i skabelsen af det sociale og kulturelle – et teknologibegreb, der hviler på kulturteori og socio-materiel teori. I lyset af dette har jeg sammen med Lene Storgaard Brok udfordret blikket på udviklingen af læreres arbejde med teknologier som et spørgsmål om kompetenceudvikling. De statslige strategier for digitalisering af skolen hviler på en kompetenceforståelse, ligesom de udviklingstiltag, der sker i kommunerne ofte bygger på en ide om, at kompetencer kan tilegnes på kurser uafhængigt af den situerede praksis i klasserummet. I et Technucation perspektiv stabiliserer teknologierne sig i samspil med den situerede praksis og får dér en bestemt betydning i lærerarbejdet, men denne betydning er langt mere kompleks end isoleret betjening af en specifik teknologi. Ydermere har teknologierne betydning for lærerarbejdet generelt, fordi de ændrer kommunikation og måder at håndtere viden på. En alternativ tilgang til lærerfaglig udvikling tilbyder sig via Anne Edwards begreber om <i>relationel ekspertise</i> og <i>common knowledge</i>. Begreberne er udviklet til at beskrive nye former for professionalisme, hvor fx lærere udvikler en professionel kompetence til at anvende egen og andres viden i en kollektiv professionel kontekst ved at udvikle fælles sprog om deres praksis. I en sådan forståelse skal lærere i fællesskab skabe viden, der kan forstå, udfordre og udvikle deres praksis med teknologier.</p>
13.30 - 14	<p data-bbox="432 1832 1394 1910">Implementeringsfaglighed – et nyt aspekt i lærerprofessionens kompetenceprofil?</p> <p data-bbox="432 1915 1264 1948"><i>Jens H. Lund, Lektor, ph.d. VIA, Læreruddannelsen Aarhus</i></p>

	<p>Folkeskolen er underlagt et stadigt stigende pres i form af hyppigere reformer og lovtillag og krav om såkaldt forskningsbaseret ledelse og pædagogisk-didaktisk praksis herunder målstyret undervisning m.m. Skolen er samtidigt blevet samfundsmæssigt placeret som en central aktør i 'konkurrencesamfundet'.</p> <p>Hvordan mødes og omsættes denne nye situation på mikro-niveau i den enkelte skole? På hvilken måde og i hvilket omfang kommer lærerprofessionens grundfagligheder – pædagogikken og didaktikken - i spil i disse lokale suborganisatoriske omsætningsprocesser? Dét er væsentlige spørgsmål, som vi ved ganske lidt om. Den sporadiske forskning, der foreligger på området, peger i retning af, at lærerprofessionens teoretisk og filosofisk forankrede grundfagligheder – pædagogikken og didaktikken – så at sige kommer i klemme mellem to andre typer af viden. På den ene side den empirisk baserede globale 'evidens', som uddannelsesforskningen repræsenterer og på den anden side den lokale stærkt kontekstbundne viden, som ofte tager karakter af mere eller mindre systematisk beskrevne im- og eksplicite erfaringer, rutiner og antagelser. Denne videnskæssige 'sandwich' fokuseres der på i aktionsforskningsprojektet 'Fagligheder i spil'. Projektet bestræber sig på at udvikle viden om:</p> <p><i>Hvilke organisatoriske praksisformer – mødeformer og -indhold, 'dagsordener', processer etc. – der kan sikre og fremme, at det pædagogiske personales videnskæssige grundfagligheder kommer i spil og bliver centrale i udformningen af ændret og evt. ny pædagogisk-didaktisk praksis i relation til reform 2014?</i></p> <p>Viden om og strategier til sikring af lærerprofessionens grundfagligheder i mødet med eksternt pres på lokalt skoleniveau kan betragtes som en særlig type faglighed, som den aktuelle situation i skolen kalder på. Projektet 'Fagligheder i spil' har blandt andet bidraget til udviklingen af en 'tænketeknologi', som vil blive fremlagt til drøftelse og evt. videreudvikling på workshopen.</p>

LOKALE A011 Tovholder: Helle Bjerg UCC

Tid	Emne/abstract
13- 13.30	<p>Forskning og udvikling i naturfag - læreruddannelsen <i>Steffen Elmoose, lektor, ph.d. Læreruddannelsen i Aalborg, University College Nordjylland.</i></p> <p>Undersøgelsen handler om at indkredse, i hvad og hvordan der forskes og udvikles på landets læreruddannelser i et specefikt område - nemlig naturfag. Undersøgelsen foretages af UC´ernes fælles naturfagsdidaktiske netværk, UCNatNet. UC NatNet har besluttet at undersøge omfanget og arten af igangværende og kommende naturfaglige forsknings- og udviklingsprojekter på Læreruddannelserne i Danmark. Hensigten er</p>

	<p>for det første at skabe overblik over initiativerne med henblik på at projekterne skal kunne inspirere studerende og undervisere på andre læreruddannelser end de, som udfører projekterne – altså et spredningsformål. Dernæst er hensigten at undersøgelsens resultater skal kommunikeres til samarbejdspartnere på andre institutioner, herunder NTS-centeret og universiteternes naturfagsdidaktiske forskningsmiljøer. Dette med henblik på i fællesskab med disse institutioner at prioritere forsknings- og udviklingsindsatsen i de kommende år til gavn for naturfagsundervisningen på læreruddannelsen og i folkeskolen. Dataindsamling på læreruddannelserne er igang og består af en indledende spørgeskemaundersøgelse efterfulgt af interviews på institutionerne.</p>
<p>13.30 - 14</p>	<p>Lærerliv og læreruddannelse hænger sammen som ærtehalm</p> <p><i>Peer S. Daugbjerg. Ph.d. Lektor. Læreruddannelsen VIA</i></p> <p>Relationen mellem uddannelse og liv i øvrigt for en lærer er gemt i det lille bindeord 'og' i titlen på denne præsentation. Umiddelbart peger det på en inkluderende sammenhæng mellem grunduddannelse og det efterfølgende professionelle virke. Det forklarer dog ikke hvilke faktorer og forhold der har betydning for selve relationen, og hvordan relationen er til stede når læreren underviser.</p> <p>Relationen er studeret nærmere gennem livshistoriske interview kombineret med observation af læreres arbejde og undervisning. I denne præsentation vil vi møde 3 lærere: Jane, Tina og Simon hvor livserfaringer fra det civile og professionelle erfaringer fra lærerarbejde på forskellig vis er flettet sammen. De tre lærere fortæller om forskellige relationer mellem deres lærerliv og læreruddannelse. Jane og Tina refererer begge til rollemodeller, de har mødt på læreruddannelsen. Simon oplever læreruddannelse og lærerarbejde som mere meningsfyldt end hans laborantarbejde pga. de rigere menneskelige relationer i lærerarbejde. Karakteristisk for dem alle er, at de har afgørende oplevelser uden for læreruddannelsen, som har væsentlig betydning for den måde, de arbejder på som lærere.</p> <p>Relationen mellem lærerliv og læreruddannelse kan sammenfattes som en sammenfiltret ærtehalm af udvikling af begge dele gennem hele lærerens levetid. At blive naturfagslærer er en livslang (ud)dannelse og at være naturfagslærer er livslange relationer til børn og naturfag. Man kan med fordel analysere disse relationer en af gangen, blot man husker, at opsplitningen sker med analyse for øje. Opsplitningen er ikke sådan læreren oplever og erfarer sin (ud)dannelse og sit liv.</p>

Workshops præsentationer 2. del 14.15 – 15.15

Lokale A200 Tovholder: Lisbeth Lunde Frederiksen VIA

Tid	Emne/abstract
14.15- 14.45	<p>Uddannelsesforståelse i og af læreruddannelsen – en didaktisk refleksionsmodel</p> <p><i>Lisbeth Lunde Frederiksen (Ph.d., Fou leder VIA) , Mette Beck(Lektor, VIA) og Jens H Lund (Ph.d. , lektor VIA)</i></p> <p>Vi har erfaret, at der hersker divergerende uddannelsesforståelser i læreruddannelsen, og at studerende går igennem læreruddannelsen uden at møde en løbende og systematisk eksplicitering af uddannelsesinstitutionens egen /egne styrende uddannelsesforståelse(r). I programmet professionsdidaktik under videntcenter for didaktik har vi arbejdet med at udvikle af en didaktisk refleksionsmodel for undervisere i læreruddannelsen, der på systematisk og eksplicit vis kan hjælpe med at tydeliggøre den eller de uddannelsesforståelser, som uddannelsens praksis hviler på og er styret af. Modellen er tænkt som en hjælp for såvel undervisere som ledere til at tale mere præcist om uddannelse og undervisning. Samtaler som i sidste ende bl.a. kan bidrage til, at de studerende lettere kan skabe mening i uddannelsen. Hensigten med modellen er således at tilbyde en systematisk måde at sætte ord på det, man vil med og gør i uddannelse og undervisning. Modellen er tænkt som et redskab til en åben undersøgende tilgang</p> <ul style="list-style-type: none">-til egen og andres praksis,- til ligheder og forskelle i måder at tænke og udføre undervisning på,- til at skabe indblik i hvilke forskelligheder de studerende møder, og i den sammenhæng åbne op for drøftelser af, om disse forskelligheder er givende eller modarbejder hinanden. Med andre ord: Hensigten med præsentationen af en didaktisk refleksionsmodel er at tilbyde en model, der kan bidrage til et kritisk udviklende, indsigtsgivende blik på uddannelse og undervisning. Alt sammen med henblik på at skabe yderligere kvalitet i undervisning og uddannelse. På workshoppen vil vi præsentere refleksionsmodellen.
14.45- 15.15	<p>Prøvedidaktik i en professionsuddannelse</p> <p>– en undersøgelse af kompetenceprøverne i LU13 med særligt fokus på prøvernes bidrag til udviklingen af professionelle lærerkompetencer.</p> <p><i>Peter Hougaard Madsen (Lektor cand. pæd. VIA) og Solveig Troelsen (Lektor cand. mag., VIA, Læreruddannelsen i Århus og Videntcenter for didaktik.</i></p> <p>Et forskningsprojekt i programmet Professionsstudier i VIA's Videntcenter for didaktik sætter fokus på prøverne som uddannelseselement. Projektet tager afsæt i det forhold, at prøver indtager en meget vigtig og resursetung plads i uddannelsessystemet generelt og altså dermed også i</p>

	<p>professionsuddannelserne. I forligskredsen bag LU13 var der enighed om at styrke alle uddannelsens elementer – herunder også prøverne, som skulle repræsentere skærpede krav og derigennem fremme en højere faglighed. I LU13 udgør de afsluttende kompetencemålsprøver således et væsentligt element i hele uddannelsestænkningen. Dels er prøverne den eneste faste retningsmarkør i den modularerede uddannelse, hvor mange veje skal kunne lede til et fælles mål. Dels markerer kompetencemålstænkningen et ønske om, at prøverne i videst muligt omfang skal afspejle og reelt evaluere de kompetencer, som kræves af en professionel lærer.</p> <p>Projektet sætter i første omgang spot på de afsluttende kompetencemålsprøver i undervisningsfag, som afvikles sommeren 2015. Undersøgelsens genstandsfelt er således den prøve, der for den studerende afslutter uddannelsen i undervisningsfaget og afgør, om den samlede undervisningskompetence i faget er til stede. I relation hertil spørger vi bl.a.: Hvilke faktorer bestemmer, hvordan prøverne afvikles i praksis – udspændt mellem uddannelsestraditioner og ny kompetencemålstænkning? Evaluerer prøverne rent faktisk de kompetencer, som uddannelsen retter sig mod? Udgør prøveformen et kvalificerende element i den studerendes uddannelse, og bidrager den til at udvikle deres lærerkompetencer?</p> <p>Projektet er et pilotprojekt, der sidenhen vil danne grundlag for og følges op af større anlagte forsknings- og udviklingsarbejder i læreruddannelsens prøvepraksis set ud fra professionsdidaktiske perspektiver.</p> <p>Vi vil i workshoppen præsentere rammerne for prøver i LU13, vores teoretiske forankring og foreløbige undersøgelsesdesign.</p>

Lokale A210 Tovholder: Mette Tønnesen, UCC

Tid	Emne/abstract
14.15- 14.45	<p>Are you creative if you say so? How to asses creativity in education.</p> <p><i>Henrik Wøhlk Larsen (Lektor, Læreruddannelsen i Silkeborg VIA)</i></p> <p>If a person presents herself as “a creative” you might wonder if she is truly creative and how you manage to stay creative? This study explores the use of self-assessment as a tool in creativity-testing versus test of actual creative behavior. We explore the above by investigating 60 students creative selfefficacy and compare the result with their ability to solve “Guilfords alternative uses task” twice. Before and after a three week course of entrepreneurship. We want to see if the students develop, loose or maintain their creative mindset.</p> <p>The students were asked to be entrepreneurs in their field of expertise, teaching how to incorporate play, exercise and learning in school activities at primary or secondary schools. They used “The Stanford Bootcamp Bootleg” toolkete as a guideline in developing this learning activity. They</p>

	<p>had to actually test their prototype of learning materiel on children.</p> <p>In the analysis we draw on and compare the creative selfefficacy and an alternative test of creativity combined with observations and experiences. We ask the student to grade their own habits of being inquisitive, persistent, Imaginative, collaborative as well as disciplined in crafting and reflecting. The test is developed by Lucas, Claxton & Spencer for OECD We then ask the student "How many uses for a paperclip can you think of?" ("Guilfords alternative uses task"), where we investigate the level of fluency.</p> <p>Expected findings suggest that the students change their perception of their own creative selfefficacy as well as their performance in the Guilford creativity test, and that they in their work as entrepreneurs/teachers not always show great creativity. Our hypothesis is that you can enhance the creative selfefficacy in students by having:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.High expectations to your students. 2.Visible signs of success and once in while easy access to success. 3.A not stressing environment. 4.Access to very creative people to imitate.
<p>14.45- 15.15</p>	<p>Didaktiske læremidler som indhold i undervisningen på læreruddannelsen <i>Hanne Balsby Thingholm(Ph.D. stud. IUP Århus Universitet)</i></p> <p>I paperet Didaktiske læremidler som indhold i undervisningen på læreruddannelsen præsenteres resultaterne fra et kvalitativt interviewstudie i forbindelse med et ph.d. projekt, der omhandler, hvordan didaktiske læremidler til brug i skolen indgår som indhold i undervisningen på læreruddannelsen.</p> <p>Projektet er teoretisk forankret i sociologisk systemteori som den udvikles af Niklas Luhmann. Metodisk anvendes den radikale hermeneutik som den udvikles af Jens Rasmussen, hvilket bl.a. betyder, at interviewguiden bygges op af forskerforskelle, og at relevante udsagn tilskrives informantforskelle, der efterfølgende kategoriseres. På baggrund heraf foretages en meningskondensering. Der er gennemført 6 gruppintervjuer med i alt 17 lærestuderende fra 4. årgang fordelt på tre forskellige professionshøjskoler.</p> <p>I paperet præsenteres undersøgelsens fund, der sammenholdes med yderligere forskning på området. Der påvises en stor variation i, hvordan de studerende oplever, at didaktiske læremidler indgår som indhold i undervisningen. De studerende oplever ikke, at didaktiske læremidler præsenteres i de pædagogiske fag. De oplever, at didaktiske læremidler præsenteres i nogle men ikke alle linjefag. De studerende oplever overvejende, at de i praktikken præsenteres for det pågældende læremiddel som klassen arbejder med, og at de som praktikanter kan vælge læremidlet til eller fra i forhold til deres eget undervisningsforløb. De studerende oplever, at didaktiske læremidler overvejende tematiseres i et dobbelt perspektiv, hvor perspektivet på uddannelsesstedet er fagligt og kritisk-analytisk, mens perspektivet i praktikken er anvendelsesorienteret med henblik på formidling. Dette dobbelte perspektiv tilskriver de studerende først og fremmest personlige holdninger hos både</p>

	<p>underviserne på læreruddannelsen og praktiklærerne i skolen, men også ydre rammer som ressourcer og læremidlernes tilgængelighed.</p> <p>I ph.d. afhandlingen argumenteres der for, at didaktiske læremidler på grund af deres praksistilknytning og dobbelte diskurs – fag-faglig og pædagogisk-didaktisk – har mulighed for at fungere som kobling både mellem teori og praksis og læreruddannelsens fagområder indbyrdes. Ifølge undersøgelsen udnyttes dette potentiale ikke, da de studerende ikke oplever, at didaktiske læremidler tematiseres i et flerfagligt perspektiv inden for uddannelsens tre fagområder – de pædagogiske fag, linjefagene og praktikken.</p>
--	---

Lokale A212 Jens H Lund, VIA

Tid	Emne/abstract
14.15- 14.45	<p>Lektionsstudier i læreruddannelsens matematikundervisning <i>Arne Mogensen. (Lektor, ph.d. VIA University College, Læreruddannelsen i Aarhus)</i></p> <p>Der kunne være flere faglige pointer i folkeskolens matematikundervisning¹. Og i læreruddannelsen har vi nu i et par år arbejdet med lektionsstudier i matematikundervisningen for netop at kvalificere denne form for målstyring. Den fælles forberedelse af studielectioner omfatter således altid udarbejdelse af en lektionsplan, der indeholder eksplicite overvejelser over lektionens faglige og pædagogiske mål samt hypoteser om elevernes strategier i forhold til de opgaver, de stilles overfor. Her følger en kort beskrivelse af udvikling og status i forløbet.</p> <p>I 2012-13 startede vi på læreruddannelsen i Aarhus med at læse om TIMSS Video Study². Og efterfølgende planlagde, udførte og efterbearbejdede de studerende studielectioner i klasser, vi "lånte" til sagen i Aarhus kommune. Lektionernes faglige mål var at udvikle en bestemt matematisk kompetence, og de studerende skrev om deres udbytte i 6 korte artikler i tidsskriftet Matematik.</p> <p>I 2013-14 har samme studerende fortsat arbejdet med lektionsstudier, nu i fælles planlægning med lærere på forskellige skoler i Aarhus. Studielectionerne skulle nu tage afsæt i en faglig problemstilling med fokus på trigonometri. Lektionsmålet var både at styrke elevernes faglighed i matematik og at gøre dem aktive i matematikundervisningen. De studerende skrev igen om udbyttet, nu i 8 korte artikler i tidsskriftet Matematik. To studerende og to lærere blev interviewet af bladet Folkeskolen³.</p> <p>Senest har disse studerende planlagt og udført studielectioner i praktik. Nu i tæt samarbejde med den praktiklærer, der også havde vejledningsrollen. Lektionen er gennemført af en lærerstuderende, mens resten af gruppen har observeret ud fra aftalte fokuspunkter. Og lektionen evalueret efter en nøje fastlagt dagsorden med udgangspunkt i såvel underviserens som observatørernes iagttagelser.</p> <p>I en FoU-gruppe i VIA er vi i gang med at analysere de forskellige typer data fra dette forløb.</p> <p>Vores tese er, at forståelse og udmøntning af praktik kan kvalificeres ved, at der indgår studielectioner i forløbet, og dialoger analyseres derfor bl.a. ved kodning i NVivo.</p> <p>¹ Mogensen, A. (2011). <i>Point-Driven Mathematics Teaching. Studying and Intervening in Danish Classrooms</i>. Ph.d.-afhandling. Roskilde Universitet, Danmark: IMFUFA. http://milne.ruc.dk/imfufatekster/pdf/484web.pdf</p>

	<p>² Stigler, J. W. & Hiebert, J. (1999): <i>The Teaching Gap</i>. The Free Press.</p> <p>³ http://www.folkeskolen.dk/540855/lektion-i-matematik-blev-forbedret-og-brugt-igen</p>
14.45- 15.15	<p>Faglig vejledning i læreruddannelsen <i>Tina Kjær, Frede Krøjgaard (Læreruddannelsen i hhv. Skive og Nørre Nisum VIA.)</i></p> <p>Reformerne af læreruddannelsen stiller krav om øget effektivitet i form af større vægt på de studerendes selvstændige studiearbejde. Indførelse af målstyring giver mere spillerum både lokalt og for den enkelte studerende. Følgelig får vejledningen af de studerende en større rolle at spille. Den fremherskende teoretiske forståelse af begrebet vejledning i læreruddannelsen har været knyttet til "Handlings- og refleksionsmodellen", hvor pædagogisk autoritet nedtones for at undgå undertrykkelse af den studerende (Skagen 2013). Hvordan passer det med praksisaktørernes opfattelse af faglig vejledning i dag? Hvilke betydninger lægges i praksis i begrebet vejledning og hvilke forhold i vejledningen tillægges betydning? Ser vejledte og vejledere ens på dette? Præsentationen vil være centreret om faglig vejledning i læreruddannelsen forstået som vejledning af en eller flere studerende, hvor vejleder er faglærer/underviser på læreruddannelsen og vejledning forstået som en handling der af aktørerne karakteriseres som sådan. Ud fra en fænomenologisk-hermeneutisk analyse af fokusgruppeinterview med studerende, undervisere og ledere identificeres "dimensioner" i vejledningen ud fra par af antipodiske forhold som af aktørerne tillægges betydning. Det diskuteres hvorvidt analysemodellens dimensioner kan bidrage til udvikling og kvalificering af vejledning.</p>

Lokale A011 Tovholder: Helle Bjerg, UCC

Tid	Emne/abstract
14.15- 14.45	<p>Eksempler og strategier for at arbejde med modelleringskompetence i naturfag <i>Lars S. Jakobsen, Sanne Schnell Nielsen, Jens Aarby og Seth Chaiklin</i></p> <p>Med Fælles Mål 2014 er fire overordnede kompetencemål blevet indført. Et af disse handler om modelleringskompetencen. Vi har ved Professionshøjskolen UCC gennem et samarbejde mellem FoU og læreruddannelsen valgt at undersøge følgende: Hvordan kan vi på læreruddannelsen bidrage til at de studerende kan indfri hensigterne i Fælles Mål for naturfagene i forhold til modelleringskompetencebegrebet? I foråret 2015 har vi planlagt at arbejde med følgende delprojekter:</p> <p>1.Fælles Mål som understøttende materiale. Fælles Mål kan opfattes som et centralt værktøj ift.at understøtte de lærerstudendes arbejde med at</p>

	<p>udvikle elevernes modelleringskompetence. Delprojektet vil: (i) analysere hvordan modelleringskompetencebegrebet kommer til udtryk i Fælles Mål, og (ii) undersøge om det er muligt at udfolde og underopdele modelleringskompetencemålet fra Fælles Mål.</p> <p>2.Modelleringskompetence og forskningsbaseret grunduddannelse. Delprojekt har fokus på: (i) Didaktisk tilrettelæggelse. I et flerfagligt undervisningsmodul på sciencelæreruddannelsen i UCC indarbejdes indhold vedr. modelleringskompetencen, og (ii) I undervisningsmodulet søges afklaret former og potentialer for begrebet "forskningsbaseret grunduddannelse".</p> <p>3.Kimcellemodeller. I Hedegaard, M. (1988): <i>Skolebørns personlighedsudvikling – set gennem orienteringsfagene</i> udvikles en psykologisk teori og en række "kimcellemodeller", som både teoretisk og empirisk byder sig til som en velunderbygget og interessant ramme for undervisning og læring i fagene. I del-projektet vil lærerstuderende i fysik/kemi afprøve kimcellemodeller, som en måde at formulere læringsmål på.</p> <p>Efter en kort baggrundspræsentation af delprojekterne vil der være mulighed for diskussion fx. med udgangspunkt i følgende spørgsmål:</p> <p><i>Hvad skal lærerstuderende/lærere vide og kunne for at udvikle en modelleringskompetence hos deres elever, som er i overensstemmelse med hensigterne i Fælles Mål?</i></p> <p><i>Hvordan kan vi gennem læreruddannelsen bidrage til at de studerende opnår kompetencer så de kan arbejde kvalificeret med at udvikle elevernes modelleringskompetence?</i></p> <p><i>Er det en god strategi at udfolde og uddybe modelleringskompetencebegrebet i Fælles Mål hvis det skal fungerer som understøttende materiale for lærerstuderende/lærere?</i></p> <p><i>Naturfagene i udskolingen har Fælles Mål 2014 bl.a. flg. læringsmål: "Eleven har viden om vurderingskriterier for naturfaglige modeller" og "Eleven kan vurdere naturfaglige modellers anvendelighed og begrænsninger". Hvilke vurderingskriterier er relevante?</i></p>
<p>14.45- 15.15</p>	<p>Ude-undervisning i Den Gamle By. En pilot undersøgelse af skoleforløb i Den gamle By. <i>Marianne Axelsen Leth, (Lektor Læreruddannelsen i Århus VIA)</i></p> <p>Efter at have arbejdet med ude-undervisning i linjefaget historie på læreruddannelsen, med en del tværfaglige kurser i ude-undervisning, samt deltaget i det landsdækkende projekt Learning Museum vil jeg gerne foretage en undersøgelse af samspillet mellem Den Gamle By's undervisningstilbud til skoleklasser, de involverede lærere og skolerne, samt elevernes oplevelser og eventuelle læring, med henblik på at udvikle og kvalificere af lærerkompetencer i læreruddannelsen. Undersøgelsen vil tage afsæt i anvendte begreber fra ude-undervisningsteoriene og</p>

museumsdidaktiske teorier. I denne kontekst anvender jeg Den Gamle By som eksempel på et Open Air/out-door museum, som stedet definerer sig selv. Fokus for undersøgelsen i Den Gamle By er et udvalg af museets skoleforløb, dvs. forløb på 2 – 5 timer på stedet, bestilt og betalt af skolerne, tilrettelagt og gennemført af museets undervisningsafdeling.

Der er forskellige fokusområder og perspektiver på dette samspil. I dette projekt fokuseret på elevperspektivet